

IRAKASKUNTZA-GIDA

2020/21

Ikastegia

160 - Lan Harreman eta Gizarte Langintza Fakultatea. Arabako Atala

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GTRABA10 - Gizarte Langintzako Gradua

Ikastaroa

2. maila

IRAKASGAIA

25931 - Banakako eta Familiako Gizarte Langintza

ECTS kredituak: 6

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

Ikasgai hau beharrezkotzat jotzen da gizarte langintzaren jardute profesionalerako. A Moduluaren barruan kokatzen da, Gizarte Langintza: Oinarriak, Metodologia, Teoriak eta Teknikak. Hauek dira harremana duten ikasgaiak: Lehen mailako Gizarte Langintzarako Gizarte eta Komunikazio Trebetasunak eta Esku-hartzeko Teknikak Gizarte Langintzan. Bigarren mailako Taldeko Gizarte Langintza eta Komunitateko Gizarte Langintza. Eduki tekniko-metodologikoarekin lotuta dago ikasgai hauekin: Gizarte Proiektuen Diseinua eta Ebaluazioa; Gizarte Ikerketarako Metodologia Kuantitatiboa; Gizarte Ikerketarako Metodologia Kualitatiboa.

Gizon-emakumeen lehenengo gizarte sistema, ikasten ikasi dugun lekua, familia da. Zentzu honetan, bere kideen identitate eta garapen psiko-sozialaren ardatza nagusia da. Halaber, pertsona eta familiekin garatzen den esku-hartzea gizarte langintzaren arreta nagusia izan da, bere jatorrietatik. Lehenengo gizarte langileek, emakume eta bere umeen ongizateaz arduratu ziren, familiaren ongizaterako zuen garrantziaz ohartu zirelako. Ikasgaiak hiru alderdi ditu: testuingurua eta epistemologia; metodologiak eta eredu teorikoak pertsonekin eta familiekin

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

GAITASUN ESPEZIFIKOAK:

1. Banakako eta familiako gizarte langintzaren printzipio epistemologikoak ulertu, modu kritiko eta kreatibo bat aplikatuz, gizarte esku-hartzea posible izango den egoera ezberdinen ebaluaketan.
2. Erabiltzailearekin harreman profesional eraginkorra eta konfiantzazkoa ulertu eta garatu, bere ahalduntze eta autonomia bultzatuz, oinarrizko giza trebetasunak erabiliz: enpatia, entzute aktiboa, komunikazio analogiko eta digitalaren interpretazioa eta erabilera.
3. Gizarte langintzaren printzipio metodologikoen arabera, supostu praktikoak ulertu eta konpondu, banako eta familiako gizarte esku-hartzearen eredu barruan.
4. Pertsonekin eta familiekin dauden eredu teorikoak eta dagozkien esku-hartze tekniken eredu teorikoak ezberdindu, egoera ezberdin bakoitzerako egokiena dena aukeratuz eta garatuz. Guzti hau, erabiltzailearen ahalduntze, autonomia eta giza ongizatea bultzatzeko, berak ere erabakiak hartzen dituen heinean, bere aldaketa prozesuan, bizitza aukerak eta giza sareen garapenean inplikatur.
5. Ikasgai landutako ezagutzak eta trebetasunen ikasketa sistematizatu, material teoriko-praktikoak sortuz, non ikasleak bere gaitasun erreflexiboa eta kreatiboa garatzen duen. Guzti hau gizarte langintzaren jarduteari aplikatutako azterketa, sinthesi, berrikuntza eta informazio elkartrukatzean oinarrituta.
6. Banakako eta familiako gizarte langintzak, talde eta komunitateko esku-hartze mailekin dituen loturak, modu sistematiko eta integral batean ezarri.

CONTENIDOS TEÓRICO-PRÁCTICOS

I. MODULUA. TESTUINGURU EPISTEMOLOGIKOA

1. Banakako eta familiako gizarte langintzaren oinarri epistemologikoak eta metodologikoak. Objektua, printzipioak eta dilema etiko espezifikoak.

1.1. Banakakoa, familiak eta bere aldaketa sozialak.

1.2. Gizarte langintzaren jatorria eta garapena. Objektuak eta bere erreferenteak.

1.3. Gizarte Langintzaren funtzio espezifikoak pertsonekin.

1.4. Pertsonekin eta familiekin esku-hartzeko gizarte langintzaren oinarrizko printzipioak. Kode deontologikoa eta lana pertsona eta familiekin.

1.5. Banakako eta familiako mailan dauden esku-hartze eremu ezberdinak.

II. MODULUA. ESKU-HARTZEKO EREDUAK

2. Banakako gizarte langintzaren ereduak eta esku-hartze teknikak.

2.1. Metodo eta ereduaren arteko ezberdintasuna.

2.2. Eredu diagnostikoa eta psikosoziala.

2.3. Jarrera aldaketaren eredu konduktista.

2.4. Krisietan esku-hartzeko ereduak.

2.5. Zereginetan oinarritutako ereduak.

2.6. Eredu humanista eta existentziala.

2.7. Pertsonan oinarritutako ereduak.

2.8. Eredu kritiko-erradikala.

2.9. Gizarte esku-hartzea familiarekin: eredu sistemikoa.

2.10. Bestelako ereduak.

III. MODULUA. METODOLOGIA

3. Pertsona eta familia erabiltzaileekiko harreman profesionala.

- 3.1. Eragile nagusiak, prozesuak, ezaugarriak eta arazo ohikoenen aurreikuspena.
- 3.2. Lehen kontaktuen garrantzia eta harreman profesionalaren garapena.
- 3.3. Elkarrizketa gizarte langintzan eta bere aplikazio praktikoa.

4. Banaka eta familia mailan aplikaturiko gizarte langintzaren prozesu metodologikoaren garapena.

- 4.1. Hasierako fasea: eskaeraren azterketa, informazio biltzea, datuen analisia. Diagnostikoa eta pronostikoa.
- 4.2. Garapen fasea: esku-hartzearen plangintza / esku-hartze prozesua.
- 4.3. Amaierako fasea: ebaluaketa, jarraipena eta esperientziaren sistematizazioa.
- 4.4. Kasu praktikoak lantzen.

Ikasgai-zerrenda honek ANECaren oniritzia dauka.

Oharra: Genero ikuspegia, etika profesionala eta giza eta komunikazio trebetasunak zeharka landuko dira.

METODOLOGIA

- Eskola magistralak.
- Eskola malguak eta elkarlaneko ikaskuntza.
- Ikasleen elkarlaneko lana, kasuetan oinarritutako metodologia aplikatuz.
- Kasuen azterketa, analisia eta ebaluaketa.

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	45		15						
Horas de Actividad No Presencial del Alumno/a	67,5		22,5						

Legenda:

M: Magistrala

S: Mintegia

GA: Gelako p.

GL: Laborategiko p.

GO: Ordenagailuko p.

GCL: P. klinikoak

TA: Tailerra

TI: Tailer Ind.

GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Ebaluazio jarraituaren sistema
- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Banakako lanak % 50
- Talde lanak (arazoen ebazpenak, proiektuen diseinuak) % 50

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

A) EBALUAZIOA JARRAITUA

Eskoletara joatea eskatzen du (% 80)

FROGA MOTAK:

- Banako edo eguneroko lana ikasgaiaren moduloei buruz: materialen irakurketa memoria, lan jarraibidei buruzko hausnarketa, eta batzutan, ahozko aurkezpenak (% 50).
- Esku-hartze baten azterketa eta analisia taldeka (%50).

Beharrezkoa izango da froga guztiak gainditzea, batezbestekoa egiteko.

"Ikasleek eskubidea izango dute azken ebaluazio bidez ebaluatuak izateko, etengabeko ebaluazioan parte hartu zein ez hartu. Eskubide hori baliatzeko, ikasleak etengabeko ebaluazioari uko egiten diola jasotzen duen idatzi bat aurkeztu beharko dio irakasgaiaren ardura duen irakasleari eta, horretarako, bederatzi asteko epea izango du lauhilekoko irakasgaiaren kasuan edo 18 astekoa urteko irakasgaienean, ikastegiko eskola egutegian zehaztutakoarekin bat lauhilekoa edo ikasturtea hasten denetik kontatzen hasita. Irakasgaiaren irakaskuntza gidan epe luzeagoa ezarri ahal izango da" (BOPV, 2017ko martxoaren 13an, 8.3. art.).

"Etengabeko ebaluazioaren kasuan, azken probaren pisua bada irakasgaiko kalifikazioaren %40 baino handiagoa, nahikoa izango da proba horretara ez aurkeztea azken kalifikazioa "aurkezteke" izan dadin. Aldiz, azken probaren pisua bada irakasgaiko kalifikazioaren %40 edo hori baino txikiagoa, deialdiari uko egin nahi dioten ikasleek kasuan kasuko irakasgaiaren irakaskuntza aldia bukatu baino, gutxienez, hilabete lehenago egin beharko dute eskaria. Eskari hori idatziz aurkeztu beharko zaio irakasgaiaren ardura duen irakasleari. Azken ebaluazioaren kasuan, azterketa egun ofizialean egin beharreko proba ez aurkezte hutsak ekarriko du automatikoki kasuan kasuko deialdiari uko egitea" (12.2 art.).

B) AMAIERAKO EBALUAZIOA

Azterketa teoriko-praktikoa egin behar da (%100).

ETENGABEKO EBALUAZIOARI UKO EGITEKO PROZEDURA

Ikasleak irakasgaiaren irakasleari idatziz aurkeztu beharko dio. Horretarako, bederatzita asteko epea izango du, lauhilekoa hasi ondoren.

OHIKO DEIALDIARI UKO EGITEKO PROZEDURA

Ikasleak irakasgaiaren irakasleari idatziz aurkeztu beharko dio. Horretarako, irakasgaiaren irakaskuntza aldia bukatu baino hilabete bat lehenago egingo beharko du.

AZKEN EBALUAZIOARI UKO EGITEKO PROZEDURA

Azterketa egun ofizialean egin beharreko proba ez aurkezte hutsak ekarriko du automatikoki kasuan kasuko deialdiari uko egitea.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Azterketa teoriko-praktikoa (%100), ikasgaiaren programa eta bibliografia jarraituz. Ezohiko deialdiari uko egiteko, nahikoa da azterketara ez aurkeztearekin.

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

Egela aurkitzen den materiala.

RICHMOND, M. (2012). Zer da kasuzko gizarte-langintza? Sarrera gisako deskribapen bat. Bilbao: Euskal Herriko Unibertsitatea. Argitalpen Zerbitzua.

BIBLIOGRAFÍA

Oinarrizko bibliografia

- BERTALANFFY, L. (1992). Perspectivas en la Teoría General de Sistemas. Madrid: Alianza Editorial.
- CAMPANINI, A. (2013). La intervención sistémica. Un modelo operativo para el Servicio Social. Buenos Aires: Miño y Davila.
- CARDONA CARDONA, J. eta CAMPOS VIDAL, J.F. (2018). La dimensión relacional del trabajo social: una perspectiva colaborativa. Revista de Treball Social. Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, n. 214, 29-43.or.
- CARDONA CARDONA, J., CUARTERO CASTAÑER, M. E. eta CAMPOS VIDAL, J. F. (2017). El diagnóstico relacional colaborativo (I) [The collaborative relational diagnosis (I)]. Alternativas. Cuadernos de Trabajo Social, 24, 67-90 or.
- COLETTI, M. y LINARES, J.L. (1997). La intervención sistémica en los Servicios Sociales ante la familia multiproblemática. Barcelona:Paidós.
- DU RANQUET, M. (1996): Los modelos en Trabajo Social. Madrid: Ed. Siglo XX.
- FERNANDEZ GARCIA,T eta PONCE DE LEON ROMERO,L. (2011). Trabajo Social con Familias. Madrid: Ediciones Académicas, S.A.
- FERNÁNDEZ, J. eta PARRA, B. (koord.). 2017. Intervención con familias desde el trabajo social. Madrid: Grupo 5.
- FOMBUENA VALERO, J. (2012). El trabajo social y sus instrumentos. Elementos para una interpretación a piacere. Valencia: Nau Llibres.
- GUINOT, C. (koord.).2009. Gizarte lanean erabilitako metodo, teknika eta dokumentuak. Deustu: Deustuko Unibertsitatea.
- HEALY, K. (2001). Trabajo social: perspectivas contemporáneas. Madrid: Morata.
- HOWE, D. (1999). Dando sentido a la práctica. Granada:Maristán.
- ITUARTE, A.(2017). Prácticas del Trabajo Social Clínico. Valencia: Nau Llibres.
- MÁIQUEZ CHAVES, M.L. y CAPOTE, C. (2001). Modelos y enfoques en intervención familiar Intervención Psicosocial, 2001, Bol. 10 zk 2, 185-198 or.
- MINUCHIN, S. (1982). Familias y terapia familiar, Buenos Aires: Gedisa.
- MINUCHIN, P. MINUCHIN, S. COLAPINTO, J.(2000).Pobreza, Institución, Familia. Buenos Aires: Amorrortu.
- PONCE DE LEON ROMERO,L. eta FERNANDEZ GARCIA,T. (2019). Trabajo social individualizado. Metodología de intervención. Madrid: Alianza Editorial
- QUINTERO VELÁSQUEZ, A.M. (2004). El Trabajo Social Familiar y el enfoque sistémico. Buenos Aires: Ed. Lumen Humanitas.
- RICHMOND, M.(1962). Caso social individual. Buenos Aires: Humanitas.
- ROSSELL, T. eta RODRIGUEZ, P.(2017). La entrevista en el Trabajo Social. Barcelona: Herder.
- SANCHEZ URIOS, A. (2000). Intervención microsocia: Trabajo Social con individuos y familias. Murcia: DM.
- SEGADO SANCHEZ-CABEZUDO, S. (2011). Nuevas tendencias en trabajo social con familias: Una propuesta para la práctica desde el empowerment. Madrid: Trotta.
- SLUZKI, C.(1996).La red social: frontera de la práctica sistémica. Barcelona:Gedisa.
- SOBREMONTTE, E. (2012). Epistemología, teoría y modelos de intervención en Trabajo Social. Reflexión sobre la construcción disciplinar en España. Deusto: Deusto Digital, Serie Maior, bol.13.
- VISCARRET, J.J.(2007). Modelos y métodos de intervención en Trabajo Social. Madrid: Alianza Editorial.
- WATZLAWICK, P., BEAVIN BAVELAS, J. y JACKSON, D.D. (1981). Teoría de la comunicación humana. Barcelona: Herder.
- ZAMANILLO, T. (1993). Un enfoque sistémico para la intervención en crisis en Trabajo Social. Cuadernos de Trabajo Social zk 6, 119-136 or.
- ZAMANILLO, T. (2018). Epistemología del Trabajo Social:de la evidencia empírica a la exigencia teórica. Madrid: Ediciones Complutense.

Gehiago sakontzeko bibliografia

- ARIÑO ALTUNA, M. y VELASCO VÁZQUEZ, K. (2017). Diálogos: encuentros y desencuentros en los caminos plurales del Trabajo Social. In Guinot, C eta Ferran A. Trabajo Social: arte para generar vínculos. Deusto: Universidad de Deusto, Colección Deusto Digital.
- CIRILLO, S. (1993). Familia en Crisis y Acogimiento Familiar. Guía para trabajadores sociales. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.
- COLETTI, M.(1995). Familias Multiproblemáticas, ¿Servicios Multiproblématicos?. Barcelona: Grupo Dictia.
- CYRULNIK,B.(2002). Los patitos feos. La resiliencia, una infancia infeliz no determina la vida. Barcelona: Gedisa.
- GONZÁLEZ CALVO, V. (2003). La visita domiciliaria, una oportunidad para el conocimiento de la dinámica relacional de la familia. Revista de Servicios Sociales y Política Social, 61, 63-86 or.
- KORNBLIT,A.(1984). Somática familiar, enfermedad orgánica y familia. Barcelona: Gedisa.
- LAMAS, C. (1997). Los primeros contactos. En COLETTI,M. y LINARES, J. (Comp). La intervención sistémica en los servicios sociales ante la familia multiproblemática, (83-124 or.). Barcelona: Paidós.
- McGOLDRICK, M. y GERSON, R.(1993).Genograma en la evaluación familiar. Barcelona:Gedisa.
- PONTICELLI, M.P.(1998). Modelos teóricos del Trabajo Social. Barcelona: Lumen-Humanitas.
- SALZBERGER-WITTENBERG, I. (1992). La relación asistencial. Buenos Aires: Amorrortu.

Aldizkariak

- Revista Cuadernos de trabajo social.
- Revista "Trabajo Social Hoy".
- RUA: Alternativas. Cuadernos de Trabajo Social.
- Revista de Treball Social, editada pel Col.legi Oficial de Diplomats en Treball Social i Assistents Socials de Catalunya.
- Revista de Servicios Sociales y Política Social. Consejo General del Trabajo Social.
- Revista AZARBE.
- Revista Comunitania.
- Revista Trabajo Social Global.
- Revista Itinerarios de Trabajo Social.

Interneteko helbide interesgarriak

- GIZARTE LANGINTZAREKIN KONTSEILU NAGUSIA: <http://www.cgtrabajosocial.com/consejo/blogotsfera>
- INTERNATIONAL FEDERATION OF SOCIAL WORKERS (IFSW): <http://ifsw.org/>
- SIIS - DOKUMENTAZIO ETA IKERKETA ZENTROA: <http://www.siis.net/eu/>
- THE NEW SOCIAL WORKER: <http://www.socialworker.com/home/index.php>

BALORA TRESNA:

http://www.gizartelan.ejgv.euskadi.net/r45-contss/eu/contenidos/informacion/balora/eu_doc/balora.html

HAURTZAROA - NERABEZAROAREN OINARRIZKO BEHARRAK:

https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/balora/eu_doc/adjuntos/TAXONOMIA_EUS.pdf

GIZARTE-DIAGNOSTIKOA ETA BAZTERKERIA BALORATZEKO BALIABIDE BATERATUAK:

[http://www.gizartelan.ejgv.euskadi.net/r45-](http://www.gizartelan.ejgv.euskadi.net/r45-contss/eu/contenidos/informacion/instrumento_valoracion/eu_instrume/balorazioa_baliabidea.html)

[contss/eu/contenidos/informacion/instrumento_valoracion/eu_instrume/balorazioa_baliabidea.html](http://www.gizartelan.ejgv.euskadi.net/r45-contss/eu/contenidos/informacion/instrumento_valoracion/eu_instrume/balorazioa_baliabidea.html)

BABESIK GABEKO HAURREKIN ESKU-HARTZEKO LIBURUA. BIZKAIKO ALDUNDIA:

<http://www.bizkaia.eus/home2/Archivos/DPTO3/Temas/Pdf/manual%20de%20intervenci%C3%B3n%20eu.pdf>

FAMILIAN ESKU-HARTZEKO PROGRAMA ESPEZIALIZATUA. NAFARROA:

<http://www.navarra.es/NR/rdonlyres/55152CE5-5A83-44D2-920C-93F42F6085CB/91922/10CapiDesproInfancia1.pdf>

OHARRAK

1. Idatzizko komunikazioan zuzentasun ezak (gramatikala eta ortografikoa) suspentsoa ekar dezake.
2. Ebaluazio proba batean kopiatu egin dela egiaztatuz gero, tartean sartuta dauden ikasle guztiei «suspentso» kalifikazioa jarriko zaie, bakoitzaren erantzukizuna gorabehera. Pertsona bat kopiatzen ari dela proban bertan egiaztatuz gero, momentuan bertan proba egiteari uzteko agindu ahal izango zaio. (BOPV, 2017ko martxoaren 13an, 11.3. art.).
3. "Normalean, eta besterik adierazi ezean, UPV/EHUko ebaluazio probetan ikasleek debekatuta izango dute liburuak, oharrak edo apunteak erabiltzea, bai eta tresna edo gailu telefoniko, elektroniko, informatiko edo bestelakoak erabiltzea ere. (Graduko Titulazio ofizialeko ikasleen ebaluaziorako arautegia" (3. puntu, or.5).
4. "UPV/EHU honako hauek joko dira jokabide makur edo iruzurrezkkotzat ebaluazio probetan edo ebaluatu beharreko lan adademikoak egitean eta#8232;aurkeztean: Lanak plagiatzea, hau da, ignoren lanak kopiatzea jatorria edo iturria aipatu barik eta norberarenak balira bezala ematea ebaluazi akademikorako aurkezten diren testu edo lanetan" (2.a. puntu).
5. EBALUAZIO EZ PRESENTZIALA COVID-19 DELA ETA
Etengabeko ebaluazioari dagozkion lanak egin dituzten eta eskolak jarraitu dituzten ikasleek bi lan teoriko-praktiko emango dituzte esku-hartze bat aztertzeke (notaren % 50) eta beste bat moduluetakoko gai-zerrendari erantzunez (notaren % 50).
Etengabeko ebaluazioa jarraitu ez duenak, azken froga bat egin beharko du, irakaskuntza gidan jasotako derrigorrezko materialak oinarri (% 100).